

gemeente harderwijk

Gemeenteraad Harderwijk
t.a.v. raadsfractie ChristenUnie
Postbus 149
3840 AC Harderwijk

datum: 14 februari 2024
ons kenmerk: 02430000169590 / 02430000588139
uw brief van:
uw kenmerk:
onderwerp: Beantwoording van schriftelijke vragen over illegale prostitutie en mensenhandel

Geachte heer/mevrouw,

Op 24 januari 2024 heeft de fractie van de ChristenUnie schriftelijke vragen gesteld aan het college van B&W over illegale prostitutie en mensenhandel. Hieronder vindt u de antwoorden op de vragen.

Vraag 1:

Kan het college informatie geven over de omvang van het fenomeen mensenhandel en illegale prostitutie in Harderwijk/Hierden?

Antwoord 1:

Mensenhandel is *'het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon, met gebruik van dwang en met het doel die persoon uit te buiten'*. De dwang die bij mensenhandel gebruikt wordt, kan de vorm hebben van (dreigen met) fysiek geweld, maar ook van misleiding, chantage, fraude of misbruik van een kwetsbare positie. Mensenhandel is te categoriseren in:

- a. Seksuele uitbuiting, dit komt voor in de vergunde branche maar ook in illegale prostitutie. Het kan zich ook online voordoen, denk aan gedwongen webcamseks. Seksuele uitbuiting en illegale prostitutie zijn niet hetzelfde. Illegale prostitutie is het werken in de prostitutie zonder de daarvoor vereiste vergunning. Wanneer iemand wordt gedwongen om seksuele diensten te verlenen, dan spreken we over seksuele uitbuiting.
- b. Arbeidsuitbuiting, de arbeidsvoorwaarden en omstandigheden bij arbeid zijn zo slecht dat mensenrechten in het geding zijn.
- c. Criminele uitbuiting, mensen worden gedwongen tot crimineel gedrag zoals diefstal of drugsdelicten
- d. Gedwongen orgaanhandel. Hierbij wordt iemand gedwongen om zijn of haar organen af te staan.

In de gemeente Harderwijk zijn in het jaar 2023 in totaal negen meldingen in het kader van mensenhandel binnengekomen. In 2024 is er één melding binnengekomen. Veruit het merendeel betreft meldingen van seksuele uitbuiting.

In 2023 zijn zeven controles illegale prostitutie uitgevoerd waarbij in vier woningen daadwerkelijk illegale prostitutie is geconstateerd.

organisatie eenheid: Team Bestuur & Organisatie
behandeld door: T.W. Scholthof
telefoonnummer: 0341 411 375
bijlage(n): /

Havendam 56
Correspondentieadres:
Postbus 149
3840 AC Harderwijk
T 0341 411 911
E info@harderwijk.nl
W harderwijk.nl
B NL44 BNGH 0285 0033 13

Dit was in strijd met artikel 3:4 (1.Het is verboden een seksbedrijf, seksinrichting of escortbedrijf te exploiteren of te wijzigen zonder vergunning van het bevoegd bestuursorgaan.) van de APV Harderwijk en daarom is handhavend opgetreden.

Vraag 2:

Worden in Harderwijk/Hierden signalen van mensenhandel doorgegeven en adequaat opgepakt? Bijvoorbeeld door zorgverleners aan politie en andere relevante (hulpverlenings-) instanties? Is er een centraal aanspreekpunt?

Antwoord 2:

Ja. In Harderwijk is er een aandachtsfunctionaris mensenhandel aangesteld, die ook dient als centraal aanspreekpunt. Hij wordt door de (keten-)partners betrokken bij de meldingen, daarnaast wordt er in gezamenlijkheid gekeken welke stappen er gezet kunnen worden en door welke organisatie. Onder de ketenpartners vallen ook hulpverleningsinstanties.

De actieve signalering van mensenhandel is een van de fundamenteën van de bestuurlijke aanpak van mensenhandel. De aanpak van mensenhandel is een belangrijk onderdeel van ons Integraal veiligheidsplan dat door de raad is vastgesteld. Verder heeft het college het plan van aanpak Mensenhandel vastgesteld in december 2022, zie ook de raadsinformatiebrief die daarover is verstuurd.

Vraag 3:

Hoe geeft het college invulling aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid om slachtoffers van mensenhandel en illegale prostitutie op te vangen en zorg te verlenen alsook om mensenhandelaren en loverboys op te laten sporen en aan te pakken?

Antwoord 3:

Dit is een gezamenlijk proces. Ter ondersteuning van gemeenten wordt de zorgcoördinatie voor de hele regio ingekocht bij Moviera. Wanneer de (gemeentelijke) aandachtsfunctionaris mensenhandel een signaal ontvangt en er is sprake van mogelijk slachtofferschap, dan wordt één van de zorgcoördinatoren in positie gebracht. Wanneer het nodig is dat het (mogelijke) slachtoffer een opvangplek wordt aangeboden, dan verloopt dit via deze persoon. Ook heeft de politie verschillende 'intakers' mensenhandel. Mocht het nodig zijn dan zullen zij worden ingeschakeld om een informatief gesprek te voeren met het mogelijke slachtoffer. Wanneer er concrete signalen naar voren komen, die de vermoedens bevestigen van het slachtofferschap, dan zullen zij contact opnemen met de zorgcoördinator om een opvangplek te regelen. Mensenhandel is strafbaar gesteld in het Wetboek van Strafrecht (artikel 273f) en primair de taak van de politie om overtreders van dit artikel op te sporen. De gemeente neemt haar organisatorische en financiële verantwoordelijkheid voor de zorg en opvang van slachtoffers van mensenhandel.

Vraag 4:

Op 30 maart 2021 geeft u antwoord op schriftelijke vragen, die ook over dit onderwerp gingen, gesteld door de ChristenUnie: Het kompas aanpak mensenhandel wordt gebruikt als hulpmiddel bij het opstellen van het plan van aanpak wat elke gemeente voor 2022 moet hebben. Kan het college aangeven wat hiervan de stand van zaken is?

Antwoord 4:

In het plan van aanpak Mensenhandel is opgenomen dat iedere gemeente een aandachtsfunctionaris mensenhandel moet hebben. Het kompas aanpak mensenhandel is toegepast om het plan van aanpak op te stellen en wordt nu niet meer gebruikt.

De aandachtsfunctionaris in Harderwijk heeft vanuit zijn achtergrond in ruime mate kennis over dit onderwerp. Hij heeft inmiddels voorlichting gegeven bij verschillende gemeentelijke afdelingen en heeft korte lijntjes met de (keten-)partners en met buurgemeenten. Zodra er een melding of signaal binnenkomt, wordt er overleg gepleegd.

Vraag 5:

Wordt de aanpak van mensenhandel ook op regionaal niveau te afgestemd? Zo ja, kan het college informatie geven over de manier waarop de afstemming op regionaal vlak wordt ingevuld? Zo nee, is het college bereid om regionale afstemming te zoeken?

Antwoord 5:

Namens het district Noord-Oost Gelderland is er een projectleider mensenhandel aangesteld. De taak van de projectleider is het ontwikkelen van de ketenaanpak mensenhandel. De projectfase is inmiddels afgerond. Op dit moment vindt er een ambtelijke afstemmingsronde plaats. Zodra dit is afgerond zal er wederom een projectleider moeten worden aangesteld, om de implementatiefase te begeleiden.

Vraag 6:

Heeft u inzichtelijk hoeveel mensen vanwege financiële problemen de illegale prostitutie ingaan? Bent u bereid hier (nader) onderzoek naar te laten doen?

Antwoord 6:

Hier zijn geen harde cijfers over bekend, het komt voor. Prostitutie is een legaal beroep, de plek die men kiest is niet altijd hiervoor bedoeld. Het komt voor dat men ervoor kiest om in de prostitutie te werken, dit is niet vanzelfsprekend mensenhandel en dus niet bij voorbaat strafbaar. Het college is van mening dat onderzoek over de motieven voor prostitutie niet bij de gemeente ligt, maar bij landelijke instanties.

Vraag 7:

Worden medewerkers in hotels en vakantieparken geschoold in het herkennen van illegale prostitutie en mensenhandel? Zo ja, is daar ook effect van bekend en zo nee, bent u bereid om te onderzoeken of hier mogelijkheden voor zijn.

Antwoord 7:

In de zogenoemde 'week van de samenwerking', in november 2023, zijn alle hotels in onze regio (Harderwijk, Ermelo en Putten) bezocht om voorlichting te geven over het onderwerp mensenhandel. Tijdens deze fysieke bezoeken is gesproken met managers, medewerkers en/of eigenaren om bewustwording te creëren en om mogelijke signalen af te geven. Deze bezoeken zijn uitgevoerd in samenwerking met de aandachtsfunctionarissen van de drie gemeenten en met politiefunctiearissen van het basisteam Veluwe West. Het effect van voorlichting is moeilijk te meten. We moeten afgaan op het aantal meldingen en signalen die binnenkomen. Wanneer meldingen en signalen daar aanleiding toe geven wordt er een passende opvolging bedacht.

Vraag 8:

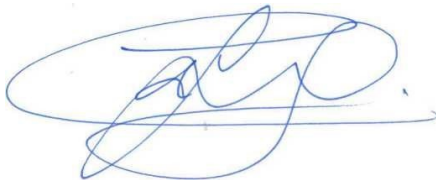
Geeft het college ook nazorg aan de omwonenden? Zo ja, kan het college aangeven op welke wijze en zo nee, is het college bereid dit wel te doen?

Antwoord 8:

De (na-)zorg is vooral gericht op het (mogelijke) slachtoffer. In geval van illegale prostitutie in woonwijken komt het voor dat omwonenden 'aanloop' waarnemen. Wanneer zij een melding doen wordt er uiteraard (bij niet-anonieme meldingen) persoonlijk contact opgenomen en wordt er door de gemeente of politie aangegeven wat er met de melding is gedaan. Er liggen in verband met privacy redenen of een politieonderzoek beperkingen op de informatie die gedeeld kan worden. Het college is van mening dat dit volstaat, tenzij er sprake is van een ernstig voorval waarbij de omstanders in aanmerking komen voor slachtofferhulp. Dit is in onze gemeente nog niet voorgekomen.

Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de heer A. Brouwer van Team Bestuur & Organisatie. Telefoon: 0341567160.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Harderwijk,

mevrouw F.H.W. de Jong
secretaris

de heer J. Joon
burgemeester